

Idékatalog til samarbejde mellem folkeskole og musikskole i Faxe Kommune

Lena Schnack Mertz, 17. juni 2013

Aftale om et fagligt løft af folkeskolen (7.juni 2013)

- Der skal skabes nye og bedre muligheder for at inddrage pædagoger og øvrigt personale til at støtte og supplere lærerne med **andre relevante kvalifikationer** i skoledagen (s.3)
- Differencen mellem den tid, skolen bruger på de fagopdelte timer, og minimumstimetallet for skoledagens længde, anvendes **den nye tid til understøttende undervisning** (s. 4)
- Tiden til understøttende undervisning tilrettelægges **fleksibelt i kommunerne, og det er kommunens opgave at tilrettelægge personalesammensætningen** (s. 6)
- **Folkeskolen og de kommunale musikskoler forpligtes til et gensidigt samarbejde.** Det vil dog være op til den enkelte skoleledelse at beslutte, hvordan disse samarbejder udmøntes i praksis (s.9)
- Skolelederen kan give konkret tilladelse til, at en elev opfylder sin **undervisningspligt ved at deltage i musikundervisning på den kommunale musikskole...** fx i stedet for valgfagstimerne (s.9)
- **Valgfag gøres obligatorisk** fra 7.-9 klasse (s. 12)
- **Talentklasser i musik:** Kommuner, der ønsker det, kan efter ansøgning til ministeriet for Børn og Undervisning få godkendt forsøg med at oprette særlige talentklasser i musik. (s. 13)
- **Medarbejdere med andre relevante kompetencer for elevernes faglige udvikling** inddrages i undervisningen i en understøttende rolle (s. 18)

Synergieffekt – det fælles tredje

Der opstår en synergieffekt – det fælles tredje - når folkeskolelærere og musikskolelærere arbejder sammen. Folkeskolelærerne har deres spidskompetence på klasserumsledelse mens musikskolelærerne har deres på det musikfaglige.

Hvad kan musikken

Arbejdet med musik er i høj grad med til at udvikle en række helt specielle kompetencer hos den enkelte. Herunder:

- Styrke relationer og udvikle de sociale kompetencer
- Åbne op for følelser
- Bearbejde følelser, gennem intuitivt udtryk
- Medvirke til elevernes dannelse
- Styrke indlæring
- Motorik/Koordination / Balance
- Finmotorikken åbner nye døre
- Lytte-egenskaber
- Lytte til sig selv og til andre
- Motivation
- Multitasking
- Meditativ tilstand
- Være identitetsskabende
- Udvikle tilhørsforhold

Understøttende undervisning

Musikskolens tilbud kan anvendes som supplement til - og understøttelse af de almene fag i folkeskolen. Det kan være via to- eller trelærer ordninger, hvor musikskolen deltager i den daglige undervisning. På den måde kan musikskolen bidrage med alternative indlæringsmodeller med henblik på at vise en mere nuanceret opfattelse af det enkelte fag.

Dette med henblik på at tilgodese divergerende læringsstile hos eleverne. I sådanne tilfælde kommer musikskolens lærere på besøg i kortere forløb. Det kunne være som oplægsholder til et bestemt fagligt område inden for musik eller som eksempelvis i matematiktimerne i 5. klasse, når der skal arbejdes med brøkregning.

Musikskolen har undervisere med specielle faglige baggrunde, der med deres ekspertviden kan løfte det faglige niveau. Samtidig har musikskolen også erfaring med hold/gruppeundervisning, som kendes fra musikskolens forskole. Nedenfor er listet en række fag fra folkeskolen, hver med underpunkter som ville kunne suppleres med musiske aktiviteter.

Det skal bemærkes, at rækken af tilbud er langt fra endegyldig, ligesom det vil være muligt at kombinere de forskellige forslag alt efter individuelle behov. Idékataloget er således ment som inspiration, med henblik på yderligere udvikling af området.

Fag fra folkeskolen med fagligt understøttende musikaktiviteter:

Matematik

- Brøker/nodeværdier/taktarter i form af nodelære
- Tabelsange
- Tier venner/sange
- Tabel-bom-trommeleg/dans

Dansk

- Rim/remser/rap
- Digte/stemninger
- Kunsthistorie - tidsepokerne
- Retorik/udtale/udtryk
- Sangskrivning
- Sprogstimulation
- Begrebsindlæring med fagte-sange/danse
- Den danske sangskat

Fremmedsprog

- Sange... den bedste måde at lære et sprog på
- Tekstforfatning/sangskrivning

Historie/Geografi

- Musikkundskab på landebasis

Natur og teknik

- Lydbølger/svingninger (fx lineal over bordkant/streng lang eller kortere)
- Højtalerkonstruktion
- Frekvens, overtoner, interferens

It/Mediefag

- Produktion af musikvideo
- Produktion, computermusik
- Mobilt musikstudie" til "special-elever
- Musik til understøttelse af elektroniske fremlæggelser
- Earmaster (hørelære, sjovt IT program)

Musik

- Karneval
- Musical
- Rap. Tværfagligt med engelsk, oversætte
- Kor. Velklingende, motiverende korarrangementer
- Stemmetræning/åndedræt
- Improvisation
- Spille for eleverne/koncerter
- Nodeværksted
- Musikquiz
- Komposition

Idræt

- Motorik/koordination
- Stomp, elementær rytmisk træning

Sløjd

- Trommekasser og andre instrumenter
- Nodeværdispil à la mastermind

Billedkunst

- Kombinationen af musik og billeder

Skolekomedie

- Musiksupport

Modeller

Orkester / Kor

(2 timer ad gangen i et helt år)

Her kommer der 3 – 4 musikskolelærere med hvert deres instrument. Eleverne deles

op i grupper svarende til hver lærer og i den 1. time undervises eleverne i at lære et instrumentet at kende. I den 2. time går alle elever og lærere sammen, for at spille sammen.

Eksempelvis kommer der 4 lærere og underviser i 4 forskellige blæseinstrumenter, fløjte, klarinet, trompet, saxofon. Der undervises 7 elever ad gangen, og timen efter spiller alle 28 elever sammen. Undervisningen kan foregå med en hel klasse ad gangen eller deles op, således at tilbuddet gælder en halv klasse ad gangen.

Modellen kan bruges i forhold til følgende instrumentgrupper:

- Blæsere
- Strygere
- Kor

Band

(2 timer ad gangen. Perioden kan være et halvt til et helt år)

Her undervises der en hel klasse ad gangen. Musikskolen sender en gruppe på 5 lærere af sted med følgende fags sammensætning. Trommer, bas, guitar, keyboard og sang.

I 1. time deles klassen i to, med 12 elever i hver. Den ene halvdel øver kor, den anden deles op i de 4 instrumenter, og hver af lærerne underviser 3 elever ad gangen. I den 2. time dannes der nu 5 orkestre. Hvert orkester har følgende besætning: Trommer, bas, guitar, keyboard og sang.

De 5 orkestre spiller nu med hver deres lærer, men alle øver det samme stykke musik. Efter en periode, bytter instrumentalisterne og sangerne plads, således at alle børn har lært at beherske mindst et instrument og at kunne synge den samme sang.

Kompagnonundervisning

(1 time ad gangen i et helt år)

Folkeskolens obligatoriske musikundervisning får assistance fra en musikskolelærer, der følger den samme klasse. Undervisningen forberedes og tilrettelægges af de to lærere i fællesskab.

Musikværkstedshold for 0 -3. Klasse

En klasse bliver delt op i to hold. Den ene gruppe får musikundervisning af musikskolelæreren den anden gruppe bliver hos klasselæreren og modtager almen undervisning. I og med at der er færre elever på hvert hold højner det kvaliteten af undervisningen begge steder. Efter 45 minutters undervisning og 15 minutters pause, bytter grupperne.

Musikprojekt

Alle klasser får tilbudt et musikprojekt på 3 formiddage, hvor 3 musikskolelærere i samarbejde med klassens musiklærer står for projektet. Indholdet defineres af folkeskolen og musikskolen i fællesskab.

Valgfag

Der oprettes forskellige musikhold, som eleverne fra 7.-9. klasse vælger sig ind på.

Inklusion

Fagligt svage elever tilbydes ekstra musikundervisning for at styrke læring, motorik, koncentration etc.

Generelt for de fleste af modellerne er, at de kan afsluttes med optræden for elevernes familie og venner.

Dette med henblik på at gøre eleverne mere fortrolige i forhold til at kunne performe. Dette kunne udvides, hvis den enkelte skole har morgensamling eller morgensang. Her ville det være naturligt at eleverne fik yderligere mulighed for at vise, hvad de har lært.

Den videre proces

Musikskolen indledte samarbejdet med folkeskolen i 2012-13 ved hhv. et korprojekt (finansieret af skole- og kulturafdelingen) og Nordskovskole-projektet finansieret af musikskolen. Det er ønskeligt, at musikskolen i samarbejde med enkelte folkeskoler fortsætter i 2013-14 med 2 - 3 pilotprojekter. Finansieringen kan forhandles. Erfaringerne og resultaterne fra dette samarbejde er tænkt at skulle danne baggrund for en større indsats i sæson 2014 og i årene frem. Målet er at samarbejdet skal udvikles på begge institutionsområder, så der udvikles en ny måde at tænke sammenhængende skole på.

"Opdragelse gennem musik er den bedste, fordi rytme og harmoni finder vej til hjertets inderste og fører til god adfærd"
Sokrates